

Koszty postępowania - Francja

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [fr](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

W niniejszej sekcji przedstawiono zarys kosztów postępowania stosowanych we Francji. Bardziej szczegółowe informacje na temat kosztów postępowań znajdują Państwo w następujących analizach przypadku:

[Prawo rodzinne – rozwód](#)

[Prawo rodzinne – opieka nad dziećmi](#)

[Prawo rodzinne – świadczenia alimentacyjne](#)

[Prawo handlowe – umowa](#)

[Prawo handlowe – odpowiedzialność](#)

Przepisy regulujące opłaty pobierane przez przedstawicieli zawodów prawniczych

Stawki składają się z **opłat stałych** i **opłat zmiennych** (często procent wartości sporu).

Należy rozróżnić:

- **personel pomocniczy wymiaru sprawiedliwości (adwokaci, pełnomocnicy procesowi)**, których wynagrodzenie jest jedynie częściowo objęte taryfą. W ogromnej większości opłaty są przedmiotem swobodnych ustaleń z klientem.
- **urzędników publicznych i ministerialnych**, których wynagrodzenie jest ustalane w ramach uprawnień regulacyjnych rządu francuskiego.

Adwokaci przed sądami drugiej instancji ws. cywilnych

Dekret nr 80-608 z dnia 30 lipca 1980 r. ustanawia stawki adwokatów przed sądami drugiej instancji ws. cywilnych. Personel pomocniczy wymiaru sprawiedliwości/adwokaci.

Akty regulacyjnie określają koszty zastępstwa świadczonego przez adwokatów reprezentujących podsądnych w pierwszej instancji (dekret nr 72-784 z dnia 25 sierpnia 1972 r. i dekret nr 75-785 z dnia 21 sierpnia 1975 r.).

Woźni sądowi

Stawki woźnych sądowych za wezwanie sądowe oraz doręczenie skarg i decyzji sądowych jest określona w dekreście nr 96-1080 z dnia 12 grudnia 1996 r.

Stale koszty sądowe

Koszty stałe w postępowaniu cywilnym

Koszty stałe stron w postępowaniu cywilnym

W sprawach cywilnych istnieją **koszty prawnie wymagane w celu przeprowadzenia postępowania**, których kwota jest przedmiotem **aryfikacji**, w drodze regulacji prawnej lub decyzji sądowej. Koszty te są określane **kosztami postępowania**.

Obejmują one:

1. podatki, opłaty, należności lub wynagrodzenia pobierane przez sekretariaty sądów lub administrację fiskalną; Te podatki i opłaty są rzadkością, ponieważ ustawą nr 77-1468 z dnia 30 grudnia 1977 r. wprowadzono zasadę bezpłatności czynności procesowych przed sądami cywilnymi i administracyjnymi;
2. koszty tłumaczenia dokumentów, gdy jest ono wymagane ustawowo lub na mocy zobowiązania międzynarodowego;
3. zwrot kosztów poniesionych przez świadków;
4. wynagrodzenie specjalistów;
5. wydatki objęte taryfą (stawki woźnych sądowych, adwokatów przed sądami apelacyjnymi, adwokatów);
6. wynagrodzenie urzędników publicznych lub ministerialnych;
7. wynagrodzenie adwokatów w zakresie, w jakim jest ono regulowane, w tym opłata za obronę w sądzie;
8. koszty poniesione w związku z dostarczeniem aktu za granicę;
9. koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego, konieczne w związku ze środkami dowodowymi przeprowadzanymi za granicą na wniosek sądów w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych;
10. badania społeczne zlecone w zakresie spraw rodzinnych oraz ochrony prawnej osób pełnoletnich i małoletnich;
11. wynagrodzenie osoby wyznaczonej przez sędziego do przesłuchania osoby małoletniej.

Etap postępowania cywilnego, na którym należy pokryć koszty stałe

Koszty postępowania cywilnego obejmują wszelkie **kwoty wpłacone przez strony lub od nich należne** przed procesem lub w jego trakcie.

Są to na przykład **koszty konsultacji z adwokatami**, koszty specjalistów, **koszty podróży** przed otwarciem postępowania.

W trakcie postępowania koszty te mogą odnosić się do **kosztów postępowania uiszczanych na rzecz personelu pomocniczego wymiaru sprawiedliwości, urzędników ministerialnych, opłat pobieranych przez państwo, opłaty radców prawnych**.

Po zakończeniu postępowania mogą one dotyczyć **kosztów wykonania** orzeczenia.

Koszty sądowe w sprawach konstytucyjnych

Koszty stałe stron w postępowaniu konstytucyjnym

Ponieważ w obecnym kształcie postępowania francuskiego nie przewiduje się **indywidualnego wnoszenia spraw do Rady Konstytucyjnej**, nie można odpowiedzieć na to pytanie.

Jakich informacji wstępnych można oczekiwać od osoby świadczącej zastępstwo prawne (adwokata)?

Informacje na temat praw i obowiązków stron

Dostarczenie właściwych informacji klientom w zakresie ich praw i obowiązków jest elementem **deontologii** personelu pomocniczego wymiaru sprawiedliwości.

Źródła informacji na temat kosztów sądowych?

Gdzie zdobyć informacje na temat kosztów sądowych we Francji?

Na stronach [Ministerstwa Sprawiedliwości](#) i [przedstawicieli różnych zawodów prawniczych](#)

W jakich językach można znaleźć informacje na temat kosztów sądowych we Francji?

Informacje są dostępne w języku francuskim.

Gdzie zdobyć inne informacje na temat kosztów?

Nie istnieje strona internetowa, na której byłyby publikowane koszty postępowania.

Podatek od wartości dodanej(VAT)

Gdzie zdobyć informacje na ten temat? Jakiej są stosowane stawki?

Stawki są podawane **bez podatku VAT**. Obowiązująca nadal stawka podatku VAT to **19,6%** z wyjątkiem świadczeń na rzecz **osób korzystających z pomocy prawnej (5,5%)**.

Pomoc prawna

Jakie są pułapy dochodów pozwalające na otrzymanie pomocy prawnej w sprawach cywilnych?

Pomoc prawna **nie jest zależna** od rodzaju sprawy, **cywilnej czy karnej**, ani od charakteru sporu. Przy przyznawaniu lub odmowie pomocy istotne są jedynie **środki wnioskodawcy**.

Tym samym wszystkie **osoby fizyczne** posiadające **obywatelstwo francuskie i obywatelstwo państw członkowskich Unii Europejskiej** oraz **osoby prawne prowadzące działalność niezarobkową**, które zamierzają dochodzić swoich praw w sądzie, a nie dysponują odpowiednimi środkami, mogą ubiegać się o pomoc prawną.

Podobnie **osoby posiadające obywatelstwo innego kraju, zwykle i regularnie przebywające we Francji**, są uprawnione do korzystania z pomocy prawnej **w sprawach cywilnych**. Ten warunek regularnego pobytu nie jest jednak wymagany w sprawach karnych. Nie obowiązuje on również wobec małoletnich, bez względu na rodzaj postępowania, którego są przedmiotem (cywilne, administracyjne lub karne).

Uwzględniane środki to **średnia miesięczna ze środków z ostatniego roku kalendarzowego osoby wnioskującej o pomoc prawną** oraz, w stosownych przypadkach, **środki osób żyjących zazwyczaj w jego gospodarstwie domowym**. W tym ostatnim przypadku pułapy kwalifikujące do pomocy podwyższa się za pomocą kwot korygujących związanych z kosztami utrzymania rodziny.

Osoby objęte niektórymi formami **minimalnego wsparcia socjalnego** [świadczenie uzupełniające z krajowego funduszu solidarności (*Fond national de solidarité*), dodatek do wynagrodzenia (*revenu minimum d'insertion*)] nie muszą jednak wykazywać, że nie dysponują wystarczającymi środkami.

Ponadto poszczególne **świadczenia o charakterze socjalnym** nie są uwzględniane w środkach (świadczenia rodzinne, świadczenia socjalne, dodatek mieszkaniowy).

Pomoc prawna może być **pełna lub częściowa** w zależności od dostępnych środków. **Pułapy środków** kwalifikujących do pomocy są aktualizowane każdego roku w ustawie budżetowej. W 2009 r. średnia miesięczna dochodów otrzymywanych w 2008 r. musi, w przypadku osoby samotnej:

- wynosić nie więcej niż **911 EUR** w odniesieniu do pełnej pomocy prawnej,
- zawierać się w przedziale od **912 do 1367 EUR** w odniesieniu do częściowej pomocy prawnej.

Pułapy te podwyższa się o 164 EUR dla każdej z dwóch pierwszych osób na utrzymaniu, które żyją w miejscu zamieszkania wnioskodawcy [dzieci, małżonek, konkubini, partner w ramach paktu solidarności (*pacte civil de solidarité*), wstępny itp.) oraz o **104 EUR** począwszy od trzeciej osoby na utrzymaniu.

Czy istnieją inne warunki otrzymania pomocy prawnej przez poszkodowanego?

Co do zasady **charakter strony w postępowaniu (np. poszkodowany lub oskarżony) nie jest brany pod uwagę**. Przy przyznawaniu lub odmowie pomocy prawnej tak samo traktuje się poszkodowanych, oskarżonych, powodów lub pozwanych.

W **ustawie w sprawie rozwoju i organizacji wymiaru sprawiedliwości z dnia 9 września 2002 r.** udoskonalono natomiast warunki dostępu do wymiaru sprawiedliwości ofiar najcięższych przestępstw umyślnego odebrania życia lub naruszenia nietykalości cielesnej [przestępstwa określone w art. 221-1 – 221-5, 222-1 – 222-6, 222-8, 222-10, 222-14 (pkt 1 i 2), 222,23 – 222-26, 421-1 (pkt 1) oraz 421-3 (pkt. 1–4) kodeksu karnego) oraz osób uprawnionych do działania w ich imieniu, w celu wszczęcia postępowania cywilnego w sprawie odszkodowania za szkody poniesione w związku z przestępstwami przeciwko osobom,

zwalniając je od wykazywania środków przy ubieganiu się o pomoc prawną. Przepis ten ma zastosowanie w szczególności do ofiar gwałtu lub codziennej przemocy wobec osób poniżej 15. roku życia lub osób szczególnej troski, których skutkiem jest śmierć lub trwałe kalectwo.

Skądinąd **można na zasadzie wyjątku odstąpić od warunku dotyczącego środków finansowych**, bez względu na charakter osoby wnioskującej o pomoc w trakcie postępowania (powód/pozwany, poszkodowany/podejrzany) za każdym razem, gdy jej sytuacja wydaje się szczególnie godna uwagi w świetle przedmiotu sporu lub przewidywanych kosztów postępowania.

Zasada ta może mieć w szczególności zastosowanie do ofiary przestępstwa ze względu na okoliczności, w jakich dokonano tego przestępstwa.

Czy istnieją inne warunki otrzymania pomocy prawnej przez oskarżonego?

Co do zasady nie istnieje **żaden szczególny warunek**, który byłby decydujący, jeśli chodzi o warunki otrzymania pomocy prawnej przez oskarżonych w postępowaniu. Jednakże, w przypadku skorzystania ze środka zaskarżenia (apelacji, sprzeciwu od wyroku, skargi kasacyjnej) sytuacja pozwanego w postępowaniu odwoławczym jest lepsza, gdy korzysta on już z pomocy prawnej. Takie osoby zachowują bowiem pełne prawo do tej pomocy, by móc się bronić.

Należy jednak przypomnieć ogólną zasadę, stosowaną zarówno w odniesieniu do powoda, jak i do pozwanego w postępowaniu, zgodnie z którą pomoc prawna nie jest przyznawana, gdy koszty objęte pomocą są pokrywane w ramach umowy ubezpieczenia ochrony prawnej lub równoważnego systemu ochrony.

Czy istnieją bezpłatne rodzaje postępowania?

Strony przed **sądem grodzkim i sądem instancji** nie są zobowiązane do ustanowienia adwokata. Gdy wartość roszczenia jest niższa niż 4 000 EUR, do wymienionych sądów można wnieść sprawę w trybie uproszczonym, który zwalnia strony od obowiązku odwołania się do woźnego sądowego.

Wnioski o kontrolę środków odnoszących się do sprawowania odpowiedzialności rodzicielskiej oraz wnioski dotyczące adopcji, jeśli dziecko zostało przysposobione w wieku poniżej 15 lat, środki po orzeczeniu rozwodu, wnioski dotyczące obowiązku alimentacyjnego, mogą być rozpatrywane bez adwokata w drodze zwykłej skargi.

Podobnie jak w przypadku każdego postępowania przed sądami cywilnymi sądy te nie pobierają opłat za wniesienie sprawy lub wydanie decyzji.

Kiedy strona przegrywająca sprawę musi pokryć koszty poniesione przez stronę wygrywającą?

W sprawach cywilnych każde orzeczenie lub wyrok, który zamyka sprawę musi zawierać rozstrzygnięcie w kwestii kosztów poniesionych w ramach postępowania.

Co do zasady **kosztami postępowania (kosztami objętymi taryfą** – por. powyżej) zostaje obciążana strona przegrywająca proces. Sąd może jednak, uzasadnioną decyzją, obciążyć częścią lub całością tych kosztów inną stronę.

Strona może również zażądać, by jej przeciwnik poniósł całość lub część poniesionych przez nią kosztów, które **nie są zawarte w kosztach postępowania**. Chodzi tu, dla przykładu, o opłaty i honoraria adwokata, opłaty i protokoły woźnego sądowego, koszty podróży. W tym przypadku sędzia nakazuje stronie zobowiązanej do pokrycia kosztów postępowania lub, w innym przypadku, stronie przegrywającej sprawę wypłacenie na rzecz drugiej strony określonej przez niego kwoty, w ramach poniesionych kosztów, które nie są zawarte w kosztach postępowania. Uwzględnia przy tym zasadę słuszności lub sytuację ekonomiczną strony skazanej. Może, nawet z urzędu, ze względów przywołanych na tej samej podstawie, stwierdzić, że nie należy obciążyć strony tymi kosztami.

Koszty opinii biegłych

W sprawach cywilnych wynagrodzenie biegłych wyznaczonych przez sędziego jest ustalane w drodze **decyzji sądowej**.

W chwili powierzenia zadania biegłemu sędzia ustala kwotę zaliczki na poczet jego wynagrodzenia. Zaliczka jest również jak najbardziej zbliżona do prognozowanego ostatecznego wynagrodzenia biegłego. Określa on stronę lub strony, które będą musiały złożyć zaliczkę do sekretariatu sądu.

W chwili złożenia **sprawozdania biegłego** sędzia ustala jego wynagrodzenie, zwłaszcza w zależności od staranności dzieła, przestrzegania wyznaczonych terminów i jakości dostarczonej pracy. Zezwala biegłemu na odebranie w należytym wysokości kwoty złożonej w sekretariacie i w stosownych przypadkach nakazuje przekazać biegłemu uzupełniającą kwotę, wskazując stronę lub strony, które są nią obciążone.

Orzeczenie lub wyrok zamykający sprawę rozstrzyga o **obciążeniu wynagrodzeniem należnym biegłemu**. Co do zasady jest nim obciążona **strona przegrywająca sprawę**, chyba że sędzia uzasadnioną decyzją obciąży częścią lub całością tych kosztów inną stronę.

Opłaty pobierane przez **biegłych niewyznaczonych przez sędziego** są natomiast **przedmiotem swobodnych ustaleń między biegłym a jego klientem**. Nie są one włączone do kosztów postępowania. Strona może zwrócić się do sędziego, by nakazał stronie przegrywającej sprawę lub, w innym przypadku, stronie zobowiązanej do pokrycia kosztów postępowania przekazać na jej rzecz sumę w związku z tak poniesionymi kosztami. Sędzia orzeka, uwzględniając przy tym zasadę słuszności lub sytuację ekonomiczną strony skazanej.

Koszty tłumaczeń

Co do zasady jest nimi **obciążona strona przegrywająca sprawę**, chyba że sędzia uzasadnioną decyzją obciąży częścią lub całością tych kosztów inną stronę.

Powiązane dokumenty

Francuskie sprawozdanie z analizy przejrzystości kosztów

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019

Kazus 1 – prawo rodzinne – rozwód - Francja

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej . Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – rozwodu, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie osobom występującym z wnioskiem rozwodowym informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: para zawiera związek małżeński. Następnie rozstają się i uzgadniają rozwód.

Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Dwoje obywateli tego samego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A) zawiera związek małżeński. Zostaje on zawarty w państwie członkowskim A. Po ślubie małżeństwo przenosi się do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego B), w którym pracuje i zamieszkuje. Krótko po tym małżeństwo rozpada się i żona wraca do państwa członkowskiego A, podczas gdy mąż pozostaje w państwie członkowskim B. Para uzgadnia rozwód. Po powrocie do państwa członkowskiego A żona niezwłocznie składa wniosek rozwodowy do sądu państwa członkowskiego B.

Koszty we Francji

Koszty procesu, postępowania odwoławczego oraz alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

Kazus	Proces			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzygnięcie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokołowanie	Inne opłaty	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokołowanie	Inne opłaty	Czy ta opcja jest dostępna w omawianym kazusie?	Koszty
Kazus A	nie	nie	nie	nie	nie	nie	Mediacja jest możliwa w celu ewentualnego pogodzenia stron co do skutków rozwodu, jednak ogłoszenie rozwodu musi nastąpić w drodze orzeczenia sądu.	Kosztami mediacji są obciążane strony, może ona jednak zostać sfinansowana w ramach pomocy prawnej.
Kazus B	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, woźnego sądowego i biegłego

Kazus	Prawnik			Woźny sądowy		Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Kazus A	Tak	Opłaty są ustalane dowolnie	Tak w przypadku jednostronnego pozwu Nie w przypadku wspólnego pozwu	Jednostronny pozew: 18,70 EUR Doręczenie: 26,70 EUR	Doręczenie: 26,70 EUR	Konieczna jest pomoc notariusza, jeśli istnieje wspólna nieruchomość	Według sta
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Idem	Akt pochodzący z innego państwa	Akt pochodzący z innego państwa	Jak wyżej	Jak wyżej

			członkowskiego 50 EUR	członkowskiego 50 EUR	
			Akt skierowany do innego państwa członkowskiego 36,30 EUR	Akt skierowany do innego państwa członkowskiego 36,30 EUR	

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, kosztów gwarancji lub innego zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub inne zabezpieczenie		Inne koszty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty?	Koszt	Czy istnieje, w jakich przypadkach i jak często jest stosowane?	Koszt	Opis	Koszt
Kazus A	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna		
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest stosowana?	Kiedy pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie?	Warunki?
Kazus A	<p>O pomoc małżonek może się zwrócić przed procesem lub w jego trakcie. Pomoc zostaje przyznana, jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozew rozwodowy wniesiony przez małżonka nie wydaje się w sposób oczywisty niedopuszczalny lub bezzasadny; – jego zadeklarowane środki finansowe nie przekraczają pułapów określonych przez prawo; – koszty postępowania rozwodowego nie są objęte ubezpieczeniem ochrony prawnej; 	Państwo ponosi wszelkie koszty postępowania, jeśli małżonek korzysta z pełnej pomocy.	<p>Pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie, jeśli miesięczne środki zadeklarowane przez wnioskodawcę nie przekraczają 911 EUR miesięcznie w przypadku pełnej pomocy.</p> <p>Powyżej, do 1367 EUR, przyznawana jest częściowa pomoc.</p> <p>Pułapy środków są wyższe o 164 EUR w przypadku dwóch pierwszych osób na utrzymaniu i o 104 EUR w przypadku trzeciej i kolejnych osób na utrzymaniu</p>
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Kazus	Zwrot kosztów	
	Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Kazus A		

	Nie, w przypadku porozumienia stron, zasadniczo koszty są dzielone, chyba że strony uzgodnią lub sędzia postanowi inaczej.	Gdy, zgodnie z orzeczeniem rozwodu, kosztami postępowania zostaje obciążony małżonek, który nie korzysta z pomocy prawnej, jest on zobowiązany zwrócić Skarbowi Państwa koszty poniesione przez państwo w związku z obroną małżonka korzystającego z pomocy prawnej.
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego

Kazus	Tłumaczenie pisemne		Tłumaczenie ustne	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?
Kazus A	Należy dostarczyć sędziemu przetłumaczone dokumenty	Brak danych statystycznych na temat kosztów	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony	Określa sędzia
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019

Kazus 2 – prawo rodzinne – opieka nad dziećmi - Francja

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [fr](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – opieki nad dziećmi, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie powodom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Dwie osoby przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. W momencie rozstania mieli trzyletnie dziecko. Orzeczeniem sądu opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce, ojciec uzyskuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem. Matka wnosi pozew o ograniczenie prawa do osobistej styczności przyznanego ojcu.

Przypadek B – sytuacja transgraniczna, w której czytelnik występuje jako adwokat w państwie członkowskim A: Dwie osoby mieszkające w państwie członkowskim (państwie członkowskim B) przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. Mają wspólne dziecko, jednak niezwłocznie po jego urodzeniu rozstają się. Orzeczeniem sądu w państwie członkowskim B opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce, ojciec uzyskuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem. Po uzyskaniu zgody sądu matka i dziecko przenoszą się na stałe do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A), podczas gdy ojciec pozostaje w państwie członkowskim B. Kilka lat później matka wnosi pozew w państwie członkowskim A o ograniczenie prawa do osobistej styczności przysługującego ojcu.

Koszty we Francji

Koszty procesu, postępowania odwoławczego oraz alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

Kazus	Proces			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzygnięcie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokolowanie	Inne koszty	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokolowanie	Inne koszty	Czy ta opcja jest dostępna w omawianym kazusie?	Koszty
Kazus A	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Możliwa jest mediacja sądowa. Możliwa jest również mediacja pozasądowa.	Kosztami mediacji zostaną obciążone strony. Opłaty określa sędzia może ona jednak zostać sfinansowana ramach pomocy prawnej. Dobrze jest sporządzić umowę o opłatach między mediatorami a stronami.
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, woźnego sądowego i biegłego

Kazus	Prawnik		Woźny sądowy			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Kazus A	Nie	Nie	Tak w przypadku jednostronnego pozwu	Jednostronny pozew: 18,70 EUR	Jeśli sekretariat nie ogłasza decyzji, opłata za	Nie	Określa sędzia

			Nie w przypadku wspólnego pozwu	Doręczenie: 26,70 EUR	doręczenie przez woźnego sądowego wynosi: 26,70 EUR		
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Akt pochodzący z innego państwa członkowskiego 50 EUR Akt skierowany do innego państwa członkowskiego 36,30 EUR	Akt pochodzący z innego państwa członkowskiego 50 EUR Akt skierowany do innego państwa członkowskiego 36,30 EUR	Jak wyżej	Jak wyżej

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, kosztów gwarancji lub innego zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub inne zabezpieczenie		Inne koszty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty?	Czy istnieje, w jakich przypadkach i jak często jest stosowany?	Czy istnieje, w jakich przypadkach i jak często jest stosowane?	Koszt	Opis	Koszt
Kazus A	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna		
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest stosowana?	Kiedy pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie?	Warunki?
Kazus A	O pomoc można zwrócić się przed procesem lub w jego trakcie. Pomoc zostaje przyznana, jeśli zadeklarowane przez rodzica środki finansowe nie przekraczają pułapów określonych przez prawo.	Państwo ponosi wszelkie koszty postępowania, jeśli rodzic korzysta z pełnej pomocy prawnej.	Pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie, jeśli miesięczne środki zadeklarowane przez wnioskodawcę nie przekraczają 911 EUR miesięczne w przypadku całkowitej pomocy. Powyżej, do 1367 EUR , przyznawana jest częściowa pomoc. Pułapy środków są wyższe o 164 EUR w przypadku dwóch pierwszych osób na utrzymaniu i o 104 EUR w przypadku trzeciej i kolejnych osób na utrzymaniu.
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego

Kazus	Tłumaczenie pisemne		Tłumaczenie ustne	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?
Kazus A	Należy dostarczyć sędziemu przetłumaczone dokumenty.	Brak danych statystycznych.	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony	Wynagrodzenie ustala sędzia.
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019

Kazus 3 – prawo rodzinne – alimenty - Francja

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej . Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – świadczeń alimentacyjnych, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie powodom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Dwie osoby przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. W momencie rozstania mieli trzyletnie dziecko. Orzeczeniem sądu opieka nad dzieckiem została przyznana matce. Do rozstrzygnięcia pozostała jedynie kwota świadczeń alimentacyjnych, które ojciec powinien wypłacać matce na pokrycie kosztów utrzymania i edukacji dziecka. Matka wnosi pozew w tej sprawie.

Przypadek B – sytuacja transgraniczna, w której czytelnik występuje jako adwokat w państwie członkowskim A: Dwie osoby pozostają ze sobą w nieformalnym związku w państwie członkowskim (państwie członkowskim B). Mają trzyletnie dziecko. Rozstają się. Orzeczeniem sądu w państwie członkowskim B opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce. Za zgodą ojca dziecka, matka i dziecko przenoszą się na stałe do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A).

Nierozstrzygnięta pozostaje jedna kwestia. Dotyczy ona kwoty świadczeń alimentacyjnych, które ojciec powinien wypłacać matce na pokrycie kosztów utrzymania i edukacji dziecka. Matka wnosi pozew w tej sprawie w państwie członkowskim A.

Kazus A							Określa sędzia
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, kosztów gwarancji lub innego zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub inne zabezpieczenie		Inne koszty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty?	Koszt	Czy istnieje, w jakich przypadkach i jak często jest stosowane?	Koszt	Opis	Koszt
Kazus A	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna		
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest stosowana?	Kiedy pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie?	Warunki?
Kazus A	O pomoc matka może się zwrócić przed procesem lub w jego trakcie. Pomoc zostaje przyznana, jeśli zadeklarowane środki finansowe nie przekraczają pułapów określonych przez prawo.	Państwo ponosi wszelkie koszty postępowania, jeśli matka korzysta z pełnej pomocy.	Pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie, jeśli miesięczne środki zadeklarowane przez matkę nie przekraczają 911 EUR miesięczne w przypadku całkowitej pomocy. Powyżej - do 1367 EUR , przyznawana jest częściowa pomoc. Pułapy środków są wyższe o 164 EUR w przypadku dwóch pierwszych osób na utrzymaniu matki i o 104 EUR w przypadku trzeciej i kolejnych osób na utrzymaniu.
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Kazus	Zwrot kosztów	
	Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Kazus A	Tak, jeśli taka jest decyzja sądu.	Gdy decyzją sędziego ds. rodzinnych kosztami postępowania zostaje obciążony ojciec, który nie korzysta z pomocy prawnej, jest on zobowiązany zwrócić Skarbowi Państwa koszty poniesione przez państwo w związku z obroną matki korzystającej z pomocy prawnej.

Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej
---------	-----------	-----------

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego

Kazus	Tłumaczenie pisemne		Tłumaczenie ustne	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?
Kazus A	Należy dostarczyć sędziemu przetłumaczone dokumenty.	Brak danych statystycznych.	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony.	Wynagrodzenie ustala sędzia
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019

Kazus 4 – prawo handlowe – umowy - Francja

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa handlowego – umów, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie sprzedawcom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Przedsiębiorstwo dostarczyło towary o wartości 20 000 EUR. Sprzedawca nie otrzymał zapłaty, ponieważ nabywca uznał, że towary nie odpowiadają wcześniejszym uzgodnieniom.

Sprzedawca decyduje się pozwać nabywcę o zapłatę całej ceny.

Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Przedsiębiorstwo mające siedzibę w państwie członkowskim B dostarczyło towary o wartości 20 000 nabywcy w państwie członkowskim A. Umowa podlega prawu państwa członkowskiego B i jest sporządzona w języku tego państwa. Sprzedawca nie otrzymał zapłaty, ponieważ nabywca mający siedzibę w państwie członkowskim A uznał, że towary nie odpowiadają wcześniejszym uzgodnieniom. Sprzedawca decyduje się złożyć w państwie członkowskim A pozew, w którym domaga się zapłaty pełnej ceny przewidzianej w umowie z nabywcą.

Koszty procesu, postępowania odwoławczego oraz alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

Kazus	Proces		
	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokolowanie	Inne koszty
Kazus A	Sąd wielkiej instancji: nie, nie ma wstępnych opłat. Sąd gospodarczy: tak, są wstępne opłaty, których minimalna kwota wynosi 69,97 EUR.	Sąd wielkiej instancji: nie	Sąd wielkiej instancji: nie
Kazus B	Sąd wielkiej instancji: nie, nie ma wstępnych opłat. Sąd gospodarczy: tak, są wstępne opłaty, których minimalna kwota wynosi 69,97 EUR.	Sąd wielkiej instancji: nie	Sąd wielkiej instancji: nie

Kazus	Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzygnięcie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokolowanie	Inne koszty	Czy ta opcja jest dostępna w omawianym kazusie?	Koszty
Kazus A	Nie	Nie	Nie	Tak Postępowanie pojednawcze Mediacja sądowa Mediacja pozasądowa	Bezpłatnie Opłaty określa sędzia Umowa między stronami a mediatorem
Kazus B	Nie	Nie	Nie	Tak Postępowanie pojednawcze Mediacja sądowa Mediacja pozasądowa	Bezpłatnie Opłaty określa sędzia Umowa między stronami a mediatorem

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, woźnego sądowego i biegłego

Kazus	Prawnik		Woźny sądowy			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Kazus A	Sąd wielkiej instancji: tak Sąd gospodarczy: nie	Adwokaci: Brak danych statystycznych	Tak	Pozew: 18,70 EUR Doręczenie: 26,70 EUR	Doręczenie: 26,70 EUR	Nie	Wynagrodzenie ustala sędzia

	Sąd apelacyjny: tak	Adwokaci przed sądami apelacyjnymi : 983 EUR					
Kazus B	Sąd wielkiej instancji: tak Sąd gospodarczy: nie Sąd apelacyjny: tak	Adwokaci: Brak danych statystyczny ch Adwokaci przed sądami apelacyjnymi : 983 EUR	Tak	Pozew: 18,70 EUR Doręczenie: 26,70 EUR	Doręczenie: 26,70 EUR	Nie	Wynagrodzenie ustala sędzia

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, kosztów gwarancji lub innego zabezpieczenia

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków	Gwarancja lub inne zabezpieczenie
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty?	Czy istnieje, w jakich przypadkach i jak często jest stosowane?
Kazus A	Tak (dekret z dnia 27 grudnia 1920 r. w sprawie zmiany stawek kosztów zwracanych świadkom)	Nie
Kazus B	Tak (dekret z dnia 27 grudnia 1920 r. w sprawie zmiany stawek kosztów zwracanych świadkom)	Nie

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna		
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest stosowana?	Kiedy pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie?	Warunki?
Kazus A	Osoby prawne prowadzące działalność dochodową (na przykład spółka handlowa) nie mogą skorzystać z pomocy prawnej. We Francji bowiem pomoc ta jest przyznawana wyłącznie osobom fizycznym, a także, pod pewnymi warunkami, osobom prawnym prowadzącym działalność niezarobkową i syndykom współwłasności.	Państwo ponosi wszelkie koszty postępowania, jeśli matka korzysta z pełnej pomocy.	Pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie, jeśli miesięczne środki zadeklarowane przez wnioskodawcę nie przekraczają 911 EUR miesięczne w przypadku całkowitej pomocy. Powyżej, do 1367 EUR , przyznawana jest częściowa pomoc. Pułapy środków są wyższe o 164 EUR w przypadku dwóch pierwszych osób na utrzymaniu i o 104 EUR w przypadku trzeciej i kolejnych osób na utrzymaniu

Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej
---------	-----------	-----------	-----------

Kazus	Zwrot kosztów			
	Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?	Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?	Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Kazus A	tak	Zwrot wszystkich kosztów objętych taryfą, chyba że sędzia postanowi inaczej.	Koszty poza taryfą: zwrot kosztów ustala sędzia według zasady słuszności	Gdy decyzją sędziego kosztami postępowania zostaje obciążona strona, która nie korzysta z pomocy prawnej, jest ona zobowiązana zwrócić skarbowi państwa koszty poniesione przez państwo w związku z obroną strony postępowania korzystającej z pomocy prawnej.
Kazus B	Tak	Zwrot wszystkich kosztów objętych taryfą, chyba że sędzia postanowi inaczej.	Koszty poza taryfą: zwrot kosztów ustala sędzia według zasady słuszności	Jak wyżej

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego

Kazus	Tłumaczenie pisemne		Tłumaczenie ustne	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?
Kazus A	Potrzeba przetłumaczenia dokumentów przedłożonych sędziemu	Brak danych statystycznych	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony	Wynagrodzenie ustala sędzia
Kazus B	Potrzeba przetłumaczenia dokumentów przedłożonych sędziemu Środek dowodowy w ramach rozporządzenia 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r.	Brak danych statystycznych.	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony Środek dowodowy w ramach rozporządzenia 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r.	Wynagrodzenie ustala sędzia.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019

Kazus 5 – prawo handlowe – odpowiedzialność - Francja

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa handlowego – odpowiedzialności, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie klientom informacji na temat kosztów postępowania, na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Producent urządzeń grzewczych dostarcza grzejnik instalatorowi. Instalator sprzedaje grzejnik klientowi i instaluje go w jego domu. Wkrótce potem w domu klienta wybucha pożar. Wszyscy uczestnicy transakcji (producent urządzeń grzewczych, instalator i klient końcowy) są ubezpieczeni. Powstaje spór w kwestii przyczyny pożaru. Nikt nie chce wypłacić odszkodowania klientowi.

Ten ostatni decyduje się zatem złożyć pozew, w którym domaga się pełnego odszkodowania od producenta urządzeń grzewczych, instalatora tych urządzeń oraz agencji ubezpieczeniowych.

Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Producent urządzeń grzewczych w państwie członkowskim B dostarcza grzejnik instalatorowi w państwie członkowskim B. Instalator sprzedaje grzejnik klientowi w państwie członkowskim C i instaluje go w jego domu. Wkrótce potem w domu klienta wybucha pożar. Wszyscy uczestnicy transakcji (producent urządzeń grzewczych, instalator i klient końcowy) są ubezpieczeni przez agencję ubezpieczeniową w swoim państwie członkowskim. Powstaje spór w kwestii przyczyny pożaru. Nikt nie chce wypłacić odszkodowania klientowi.

Ten ostatni decyduje się zatem złożyć w państwie członkowskim A pozew, w którym domaga się pełnego odszkodowania od producenta urządzeń grzewczych, instalatora tych urządzeń oraz agencji ubezpieczeniowej w państwie członkowskim A.

Koszty we Francji

Koszty procesu, postępowania odwoławczego oraz alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

Kazus	Proces			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzygnięcie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokołowanie	Inne koszty	Wstępne opłaty sądowe	Opłaty za protokołowanie	Inne koszty	Czy ta opcja jest dostępna w omawianym kazusie?	Koszty
Kazus A	Sąd wielkiej instancji: Brak wstępnych opłat Sąd gospodarczy: tak, są wstępne	Sąd wielkiej instancji: nie	Sąd wielkiej instancji: nie	Nie	Nie	Nie	Tak Postępowanie pojednawcze Mediacja sądowa Mediacja pozasądowa	Bezpłatnie Opłaty określa sędzia Umowa między stronami a mediatorem

	opłaty, których minimalna kwota wynosi 69,97 EUR							
Kazus B	Sąd wielkiej instancji: nie Sąd gospodarczy: tak, są wstępne opłaty, których minimalna kwota wynosi 69,97 EUR	Sąd wielkiej instancji: nie	Sąd wielkiej instancji: nie	Nie	Nie	Nie	Tak Postępowanie pojednawcze Mediacja sądowa Mediacja pozasądowa	Bezpłatnie Opłaty określa sędzia Umowa między stronami a mediatorem

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, woźnego sądowego i biegłego

Kazu s	Prawnik		Woźny sądowy			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Kazu s A	Sąd wielkiej instancji: tak Sąd gospodarczy: nie Sąd apelacyjny: tak	Adwokaci: Brak danych statystycznych Adwokaci przed sądami II instancji ws. cywilnych: 983 EUR	Tak	Pozew: 18,70 EUR Doręczenie: 26,70 EUR	Doręczenie: 26,70 EUR	Nie	Wynagrodzer ustala sędzia
Kazu s B	Sąd wielkiej instancji: tak Sąd gospodarczy: nie Sąd apelacyjny: tak	Adwokaci: Brak danych statystycznych Adwokaci przed sądami II instancji ws. cywilnych: 983 EUR	Tak	Pozew: 18,70 EUR Doręczenie: 26,70 EUR	Doręczenie: 26,70 EUR	Nie	Wynagrodzer ustala sędzia

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty?
Kazus A	Tak (dekret z dnia 27 grudnia 1920 r. w sprawie zmiany stawek kosztów zwracanych świadkom)
Kazus B	Tak (dekret z dnia 27 grudnia 1920 r. w sprawie zmiany stawek kosztów zwracanych świadkom)

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna		
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest stosowana?	Kiedy pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie?	Warunki?
Kazus A	<p>O pomoc może zwrócić się przed procesem lub w jego trakcie nabywca – osoba fizyczna lub osoba prawna prowadząca działalność niezarobkową. Pomoc zostaje przyznana, jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozew wniesiony przez nabywcę nie wydaje się w sposób oczywisty niedopuszczalny lub bezzasadny; – jego zadeklarowane środki finansowe nie przekraczają pułapów określonych przez prawo; – koszty postępowania nie są objęte ubezpieczeniem ochrony prawnej; 	Państwo ponosi wszelkie koszty postępowania, jeśli nabywca korzysta z pełnej pomocy.	<p>Pomoc jest przyznawana w pełnym zakresie, jeśli miesięczne środki zadeklarowane przez wnioskodawcę nie przekraczają 911 EUR miesięczne w przypadku całkowitej pomocy.</p> <p>Powyżej, do 1367 EUR, przyznawana jest częściowa pomoc.</p> <p>Pułapy środków są wyższe o 164 EUR w przypadku dwóch pierwszych osób na utrzymaniu i o 104 EUR w przypadku trzeciej i kolejnych osób na utrzymaniu</p>
Kazus B	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej

Kazus

Zwrot kosztów

Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?

Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?

Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?

Czy strona wygrywająca sprawę może otrzymać zwrot kosztów postępowania?

Kazus A

Tak

Zwrot wszystkich kosztów objętych taryfą, chyba że sędzia postanowi inaczej.

Koszty poza taryfą: zwrot kosztów ustala sędzia według zasady słuszności

Gdy decyzją sędzię kosztami postępowania zostaje obciążona strona, która nie korzysta z pomocy prawnej, ta ostatnia jest zobowiązana zwrócić Skarbowi Państwa koszty poniesione przez państwo w związku z obroną strony postępowania korzystającej z pomocy prawnej.

Kazus B

Tak

Zwrot wszystkich kosztów objętych taryfą, chyba że sędzia postanowi inaczej.

Koszty poza taryfą: zwrot kosztów ustala sędzia według zasady słuszności

Jak wyżej

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego

Kazus	Tłumaczenie pisemne		Tłumaczenie ustne	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?
Kazus A	Potrzeba przetłumaczenia dokumentów przedłożonych sędziemu	Brak danych statystycznych	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony	Wynagrodzenie ustala sędzia.
Kazus B	Potrzeba przetłumaczenia dokumentów przedłożonych sędziemu Środek dowodowy w ramach rozporządzenia 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r.	Brak danych statystycznych.	Gdy sędzia nie zna języka, którym porozumiewają się strony Środek dowodowy w ramach rozporządzenia 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r.	Wynagrodzenie ustala sędzia.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2019